

DECIZIA

Consiliului de conducere al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare
nr. 16 din 29 septembrie 2023

cu privire la respingerea deciziei senatului instituției de învățământ superior de conferire a titlului
științifico-didactic de conferențiar universitar

În conformitate cu pct. 9, alin. 6), lit. c) al Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (HG 201/2018), prevederile Regulamentului de conferire a titlurilor științifico-didactice în învățământul superior (HG 325/2019) și a Metodologiei de confirmare a titlurilor științifico-didactice în învățământul superior (HG 209/2020) și în temeiul solicitării Academiei de Studii Economice din Moldova cu privire la confirmarea titlului științifico-didactic de conferențiar universitar dnei CERNIT Rodica, conferit de către Senatul instituției la 28 iunie 2023 (demersul Academiei de Studii Economice din Moldova nr. 02/1174 din 12.07.202), Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC) a inițiat procedura de confirmare a titlului științifico-didactic de conferențiar universitar dnei Cernit Rodica.

În corespundere cu pct. 8-9 ale Metodologiei de confirmare a titlurilor științifico-didactice (HG 209/2020) (în continuare – Metodologie) a fost efectuată evaluarea primară a dosarului pentru confirmarea titlului științifico-didactic de conferențiar universitar (în continuare – dosar) de către ANACEC (Direcția de evaluare în cercetare și inovare) și, ulterior, dosarul a fost transmis experților evaluatori.

Rezultatele evaluării dosarului de către experții-evaluatori, realizată în conformitate cu pct. 3, 11-13 ale Metodologiei și cu Regulamentul comisiilor de experți în domeniul cercetării și inovării ale ANACEC (aprobat prin Decizia Consiliului de conducere al ANACEC nr 4 din 18.12.2018 cu modificările și completările ulterioare), au fost examinate în cadrul ședinței Comisiei de experți în științe economice, sociologie, media și comunicare din 20 septembrie 2023 (proces-verbal nr. 7). Experții-evaluatori au constatat preluări nejustificate din alte surse și falsificare a datelor chiar și în prima lucrare din copiile prezentate ale celor mai relevante lucrări (vezi în anexă). Astfel, în conformitate cu prevederile Codului de etică și deontologie profesională a personalului științific și științifico-didactic (decizia Consiliului de conducere al ANACEC nr. 7 din 18.12.2018), în special a pct. 27 și 30, se constată abateri grave de la buna conduită în cercetare și în procesul de publicare și diseminare a rezultatelor științifice.

Având în vedere cele menționate mai sus și în conformitate cu pct. 4 lit. a) din Regulamentul comisiilor de experți în domeniul cercetării și inovării ale ANACEC, Comisia de experți în științe economice, sociologie, media și comunicare a decis de a propune respingerea deciziei Senatului Academiei de Studii Economice din Moldova de a conferi titlul științifico-didactic de conferențiar universitar dnei Cernit Rodica. Pentru această decizie au votat unanim 11 experți.

Comisia de profil în cercetare și inovare în ședința din 26 septembrie 2023, în conformitate cu pct. 16, al. 2) din Metodologie, a validat rezultatele evaluării dosarului și a susținut propunerea Comisiei de experți în științe economice, sociologie, media și comunicare de respingere a deciziei Senatului Academiei de Studii Economice din Moldova de conferire a titlului științifico-didactic de conferențiar universitar dnei Cernit Rodica, din cauza abaterilor de la buna conduită în cercetare în procesul de publicare și diseminare a rezultatelor științifice.

Consiliului de conducere al ANACEC, în temeiul pct. 17 al Metodologiei, a atribuțiilor legale pe care le deține și a propunerii Comisiei de experți, validată prin decizia Comisiei de profil în cercetare și inovare, **DECIDE:**

1. Se respinge decizia senatului Academiei de Studii Economice din Moldova din data de 28 iunie 2023, de conferire a titlului științifico-didactic de conferențiar universitar în 04 Business, administrare și drept / 041 Științe economice, dnei CERNIT Rodica, din cauza abaterilor de la buna conduită în cercetare și în procesul de publicare și diseminare a rezultatelor științifice.
2. Direcția evaluare în cercetare și inovare va transmite instituției o Notă de argumentare (motivare) a respingerii deciziei senatului, conform anexei, care este parte integrantă a acestei decizii.

Decizia poate fi contestată în termen de 30 de zile lucrătoare de la data comunicării.

Președinte

Andrei CHICIUC

Secretar general

Sergiu BACIU

Notă de argumentare

a respingerii deciziei senatului Academiei de Studii Economice din Moldova din data de 28 iunie 2023, de conferire a titlului științifico-didactic de conferențiar universitar în 04 Business, administrare și drept / 041 Științe economice, dnei Rodica CERNIT

Respingerea deciziei de conferire a titlului științifico-didactic se bazează pe constatarea preluărilor nejustificate din alte surse și falsificare a datelor în copiile prezentate ale celor mai relevante lucrări (vezi tabelul de mai jos).

Tabel. Exemple de preluări nejustificate și falsificare a datelor în lucrările dnei Rodica CERNIT

CERNIT Rodica, CONSOLIDAREA ACTIVITĂȚII SECTORULUI NAȚIONAL DE ASIGURĂRI ȘI TENDINȚE DE DEZVOLTARE, International Scientific Conference «30 years of economic reforms in the Republic of Moldova: economic progress via innovation and competitiveness», dedicated to the 30th Anniversary of the establishment of the Academy of Economic Studies of Moldova, Septembers, 24th-25th , 2021. pp.374-380 Notă: În articolul nu este nici o referință la surse bibliografice care sunt prezentate la sfârșit; copierea din diferite surse cuvânt în cuvânt; are loc <u>falsificarea datelor</u> !	Surse posibile publicate anterior:
p.376-377 Notă: falsificarea datelor (în text, tabel și figură); preluarea textului cuvânt în cuvânt (în text, tabel și figură) fără indicarea sursei În 2020, societățile de asigurare au plătit despăgubiri și indemnizații de asigurare în valoare totală de 653,79 mil.lei, înregistrând o creștere cu 19,09 la sută (104,80 mil. lei) comparativ cu 2018 (548,99 mil. lei). Raportul despăgubirilor de asigurare față de primele subscrise a constituit 40,24 la sută, înregistrând o creștere cu circa 4,08 p.p. comparativ cu nivelul din 2019 (36,16 la sută). Acest raport indică faptul că din 100 lei prime subscrise sunt achitate despăgubiri în mărime de 40,24 lei. Figura 2 Evoluția despăgubirilor și indemnizațiilor plătite, mil.lei (au fost schimbate anii, dar valorile indicatorilor au rămas neschimbate) Despăgubirile achitate la categoria asigurărilor generale dețin o pondere de 98,23 la sută din totalul despăgubirilor și indemnizațiilor de asigurare, iar la categoria asigurărilor de viață cuprind circa 1,77 la sută. În 2020, pentru	Comisia Națională a Pieței Financiare, Raport anual, 2019 p.29 În 2019, societățile de asigurare au plătit despăgubiri și indemnizații de asigurare în valoare totală de 653,79 mil.lei, înregistrând o creștere cu 19,09 la sută (104,80 mil. lei) comparativ cu 2018 (548,99 mil. lei). Raportul despăgubirilor de asigurare față de primele subscrise a constituit 40,24 la sută, înregistrând o creștere cu circa 4,08 p.p. comparativ cu nivelul din 2018 (36,16 la sută). Acest raport indică faptul că din 100 lei prime subscrise sunt achitate despăgubiri în mărime de 40,24 lei. Diagrama nr. 6. Evoluția despăgubirilor și indemnizațiilor plătite, mil.lei Despăgubirile achitate la categoria asigurărilor generale dețin o pondere de 98,23 la sută din totalul despăgubirilor și indemnizațiilor de asigurare, iar la categoria asigurărilor de viață cuprind circa 1,77 la sută. În 2019, pentru

asigurările obligatorii au fost achitate despăgubiri în sumă totală de **281,50 mil. lei**, ceea ce reprezintă 43,06 la sută din totalul despăgubirilor înregistrat pe piața de asigurări, iar pentru asigurările facultative s-au achitat despăgubiri în valoare de 372,29 mil. lei, ce constituie 56,94 la sută din volumul total al despăgubirilor.

Aferente riscurilor de asigurare în portofoliul consolidat la nivelul pieței de asigurări, primele brute subscrise au fost distribuite astfel, încât asigurările de răspundere civilă dețin 51,85 la sută (842,44 mil. lei) din totalul primelor, urmate de asigurările de bunuri – 33,98 la sută (551,99 mil. lei) și asigurările de persoane -14,12 la sută (229,35 mil. lei). Prin urmare, este necesar să cuantificăm faptul (unul îngrijorător) că dimensiunea „asigurări persoane” este una infimă, comparativ cu alte țări, ceea ce expune piața propriu-zisă la riscuri mai consistente, dată fiind „specializarea” acesteia pe „asigurări generale”.

Ponderea volumului primelor brute subscrise din asigurările de răspundere civilă s-a diminuat cu 2,44 p.p. comparativ cu 2018, primele din asigurările de bunuri au înregistrat o creștere cu 2,58 p.p., cele din asigurările de persoane o scădere cu 0,06 p.p. și primele încasate din reasigurări s-au diminuat cu 0,08 p.p..

Tabelul 2. Structura primelor brute subscrise, despăgubirilor și indemnizațiilor plătite aferente (au fost schimbate anii, dar valorile indicatorilor au rămas neschimbate)

În **2020** au fost emise **1 820 209** polițe de asigurare în baza contractelor încheiate cu persoane fizice și juridice, fiind în creștere cu **84 172** polițe comparativ cu **2019**. Din numărul total de polițe, pentru asigurări generale au fost eliberate 1 817 507 polițe, iar pentru asigurări de viață – 2 702 polițe. Piața asigurărilor generale rămâne dominată de asigurările auto (asigurările de răspundere civilă auto - RCA internă și Carte Verde și asigurările de vehicule terestre (CASCO)) care au deținut supremația în portofoliul consolidat al pieței în **2020** – **67,36 la sută (1026,37 mil. lei)** din totalul primelor brute subscrise din asigurările generale (**1523,67 mil. lei**), fiind în scădere cu 2,93 p.p. față de **2019**.

asigurările obligatorii au fost achitate despăgubiri în sumă totală de **281,50 mil. lei**, ceea ce reprezintă 43,06 la sută din totalul despăgubirilor înregistrat pe piața de asigurări, iar pentru asigurările facultative s-au achitat despăgubiri în valoare de 372,29 mil. lei, ce constituie 56,94 la sută din volumul total al despăgubirilor.

Aferente riscurilor de asigurare în portofoliul consolidat la nivelul pieței de asigurări, primele brute subscrise au fost distribuite astfel, încât asigurările de răspundere civilă dețin 51,85 la sută (842,44 mil. lei) din totalul primelor, urmate de asigurările de bunuri – 33,98 la sută (551,99 mil. lei) și asigurările de persoane -14,12 la sută (229,35 mil. lei). Prin urmare, este necesar să cuantificăm faptul (unul îngrijorător) că dimensiunea „asigurări persoane” este una infimă, comparativ cu alte țări, ceea ce expune piața propriu-zisă la riscuri mai consistente, dată fiind „specializarea” acesteia pe „asigurări generale”.

Ponderea volumului primelor brute subscrise din asigurările de răspundere civilă s-a diminuat cu 2,44 p.p. comparativ cu 2018, primele din asigurările de bunuri au înregistrat o creștere cu 2,58 p.p., cele din asigurările de persoane o scădere cu 0,06 p.p. și primele încasate din reasigurări s-au diminuat cu 0,08 p.p..

Tabelul nr. 8. Structura primelor brute subscrise, despăgubirilor și indemnizațiilor plătite aferente

În **2019** au fost emise **1 820 209** polițe de asigurare în baza contractelor încheiate cu persoane fizice și juridice, fiind în creștere cu **84 172** polițe comparativ cu **2018**. Din numărul total de polițe, pentru asigurări generale au fost eliberate 1 817 507 polițe, iar pentru asigurări de viață – 2 702 polițe. Piața asigurărilor generale rămâne dominată de asigurările auto (asigurările de răspundere civilă auto - RCA internă și Carte Verde și asigurările de vehicule terestre (CASCO)) care au deținut supremația în portofoliul consolidat al pieței în **2019** – **67,36 la sută (1026,37 mil. lei)** din totalul primelor brute subscrise din asigurările generale (**1523,67 mil. lei**), fiind în scădere cu 2,93 p.p. față de **2018**.

Notă: cuvânt în cuvânt fără indicarea sursei

Modificările legislative, orientate spre ajustarea cadrului legislativ la rigorile Uniunii Europene, în special Legea cu privire la asigurări în 2006 și Strategia de dezvoltare a pieței financiare nebancale au permis dezvoltarea infrastructurii de funcționare și oferirea produselor de asigurare mai calitative. Criteriile dure de activitate pentru participanți au înlăturat de pe piață companiile nesigure. Totodată, prin introducerea unor reguli clare de joc, a sporit gradul de încredere a investitorilor străini. La aceasta a contribuit și alegerea vectorului european de dezvoltare, după anul 2009. Schimbările produse în mediul economic și financiar au condus la o nouă abordare, orientată spre transparență, protecția consumatorului, educație financiară și, nu în ultimul rând, la standarde de înalt profesionalism în activitatea de asigurare.

Astfel, investitorii din Europa au obținut încrederea că pot investi în Republica Moldova. Dintre alte tendințe identificate în urma analizei evoluției din ultimul deceniu menționăm dezvoltarea infrastructurii pieței de asigurări (guvernare corporativă, actuari și auditori certificați, funcționarea controlului intern și auditului intern, managementul adecvat al riscurilor), sporirea exigențelor față de participanții profesioniști privind pregătirea profesională în domeniu, conformarea la standardele internaționale de raportare, supravegherea bazată pe estimarea gradului de risc, dezvoltarea parteneriatului public-privat în domeniul asigurărilor, promovarea facilităților fiscale (inclusiv pentru serviciile de asigurare de viață).

În același timp, se observă și aspecte negative, care țin de incertitudini macroeconomice, reglementarea prudențială insuficientă, asigurarea insuficientă a respectării legislației, insuficiența de personal calificat în domeniu ș.a. Asigurarea de proprietate intelectuală se referă de fapt la un set de tipuri de asigurare în care obiectul asigurat este asociat cu crearea, utilizarea sau comercializarea rezultatelor activității intelectuale, precum și cu furnizarea de consultanță și servicii de intermediere pe piața de proprietate intelectuală.

Transformarea digitală a industriei de asigurare reprezintă, fără îndoială, o oportunitate pentru dezvoltarea pieței de asigurare din Republica Moldova,

<https://www.bizlaw.md/2017/08/11/sectorul-de-asigurari-din-republica-moldova-consolidarea-pietei-si-tendinte-de-digitalizare>

Autori: Cristina Ungur, INCE; Gheorghe Cuciureanu, IDSI

Modificările legislative, orientate spre ajustarea cadrului legislativ la rigorile Uniunii Europene, în special Legea cu privire la asigurări în 2006 și Strategia de dezvoltare a pieței financiare nebancale pentru 2011-2014 au permis dezvoltarea infrastructurii de funcționare și oferirea produselor de asigurare mai calitative. Criteriile dure de activitate pentru participanți au înlăturat de pe piață companiile nesigure. Totodată, prin introducerea unor reguli clare de joc, a sporit gradul de încredere a investitorilor străini. La aceasta a contribuit și alegerea vectorului european de dezvoltare, după anul 2009. Schimbările produse în mediul economic și financiar au condus la o nouă abordare, orientată spre transparență, protecția consumatorului, educație financiară și, nu în ultimul rând, la standarde de înalt profesionalism în activitatea de asigurare.

Astfel, investitorii din Europa au obținut încrederea că pot investi în Republica Moldova. Printre alte tendințe identificate în urma analizei evoluției din ultimul deceniu menționăm dezvoltarea infrastructurii pieței de asigurări (guvernare corporativă, actuari și auditori certificați, funcționarea controlului intern și auditului intern, managementul adecvat al riscurilor), sporirea exigențelor față de participanții profesioniști privind pregătirea profesională în domeniu, conformarea la standardele internaționale de raportare, supravegherea bazată pe estimarea gradului de risc, dezvoltarea parteneriatului public-privat în domeniul asigurărilor, promovarea facilităților fiscale (inclusiv pentru serviciile de asigurare de viață).

În același timp, se observă și aspecte negative, care țin de incertitudini macro-economice, reglementarea prudențială insuficientă, asigurarea insuficientă a respectării legislației, insuficiența de personal calificat în domeniu etc. Asigurarea de proprietate intelectuală se referă de fapt la un set de tipuri de asigurare în care obiectul asigurat este asociat cu crearea, utilizarea sau comercializarea rezultatelor activității intelectuale, precum și cu furnizarea de consultanță și servicii de intermediere pe piața de proprietate intelectuală.....

Transformarea digitală a industriei de asigurare reprezintă, fără îndoială, o oportunitate pentru dezvoltarea pieței de asigurare din Republica

dar este și o provocare pentru companiile de asigurare care trebuie să investească în implementarea softurilor și a mijloacelor necesare digitalizării. În lume există multe inovații în domeniul asigurărilor care se datorează digitalizării societății în general. Un exemplu în acest sens este serviciul de asigurare pentru drone, care, la rândul lor, pot fi utilizate în inspecția riscurilor și evaluarea daunelor, inclusiv în sectorul agricol. Totodată, în ultimii ani tehnologia este tot mai conectată cu sănătatea. Accesoriile inteligente (wearables devices) ne monitorizează ritmul cardiac, calitatea somnului, distanța parcursă pe zi, iar, în multe țări, în cadrul unui contract de asigurare de sănătate, se iau în calcul datele acestor device-uri, care oferă clienților posibilitatea obținerii unor reduceri de preț.

Digitalizarea asigurărilor aduce schimbări prin oferirea următoarelor posibilități: ▪ analiza datelor despre clienți pentru o percepere mai bună a necesităților și riscurilor pieței; ▪ determinarea exactă a riscurilor de sănătate prin folosirea accesoriilor inteligente; ▪ transformarea serviciilor de asigurare într-o activitate inițiată de asigurător, nu de clientul care vine să ceară o asigurare; ▪ reducerea timpului de soluționare a cererilor datorită serviciilor de localizare (în special în cazul accidentelor rutiere); ▪ disponibilitatea non-stop pentru deservirea clienților; ▪ folosirea IoT senzorilor ca sistem de avertizare pentru reducerea frecvenței și severității reclamațiilor ș.a.

Digitalizarea asigurărilor creează un șir de oportunități pentru dezvoltarea pieței: creșterea numărului de clienți, creșterea cererii; reducerea cheltuielilor ca urmare a lichidării filialelor și a reducerii numărului de angajați; diversificarea portofoliilor de servicii; creșterea eficienței funcțiilor backoffice prin tranzacții mai rapide, mai transparente și fără erori; îmbunătățirea relațiilor cu clienții prin utilizarea aplicațiilor de consultanță robotizată ș.a.

Tendențele mondiale în domeniul asigurărilor reflectă o orientare clară spre digitalizare. Noile tehnologii informaționale se afirmă tot mai mult. La nivel global, 37,1% din consumatorii serviciilor de asigurare folosesc canalele digitale de acces la servicii cel puțin o dată în lună. Căile tradiționale de răspândire a serviciilor de asigurare cedează tot mai mult pozițiile în fața tehnologiilor digitale. Astfel, fiecare a 5-a poliță de asigurare din lume este cumpărată prin intermediul canalelor digitale. În Republica Moldova, odată cu apariția internetului mobil la prețuri accesibile, fiecare persoană are posibilitatea să beneficieze de diferite tipuri de servicii direct de pe telefonul mobil în doar câteva secunde. Pe parcursul ultimilor ani, în Republica

Moldova, dar este și o provocare pentru companiile de asigurare care trebuie să investească în implementarea softurilor și a mijloacelor necesare digitalizării. În lume există multe inovații în domeniul asigurărilor care se datorează digitalizării societății în general. Un exemplu în acest sens este serviciul de asigurare pentru drone, care, la rândul lor, pot fi utilizate în inspecția riscurilor și evaluarea daunelor, inclusiv în sectorul agricol. Totodată, în ultimii ani tehnologia este tot mai conectată cu sănătatea. Accesoriile inteligente (wearables devices) ne monitorizează ritmul cardiac, calitatea somnului, distanța parcursă pe zi, iar, în multe țări, în cadrul unui contract de asigurare de sănătate, se iau în calcul datele acestor device-uri, care oferă clienților posibilitatea obținerii unor reduceri de preț.

Digitalizarea asigurărilor aduce schimbări prin oferirea următoarelor posibilități: - analiza datelor despre clienți pentru o percepere mai bună a necesităților și riscurilor pieței; - determinarea exactă a riscurilor de sănătate prin folosirea accesoriilor inteligente; - transformarea serviciilor de asigurare într-o activitate inițiată de asigurător, nu de clientul care vine să ceară o asigurare; - reducerea timpului de soluționare a cererilor datorită serviciilor de localizare (în special în cazul accidentelor rutiere); - disponibilitatea non-stop pentru deservirea clienților; - folosirea IoT senzorilor ca sistem de avertizare pentru reducerea frecvenței și severității reclamațiilor etc.

Digitalizarea asigurărilor creează un șir de oportunități pentru dezvoltarea pieței: - creșterea numărului de clienți, creșterea cererii; - reducerea cheltuielilor ca urmare a lichidării filialelor și a reducerii numărului de angajați; - diversificarea portofoliilor de servicii; - creșterea eficienței funcțiilor backoffice prin tranzacții mai rapide, mai transparente și fără erori; - îmbunătățirea relațiilor cu clienții prin utilizarea aplicațiilor de consultanță robotizată și chatbot etc.

Tendențele mondiale în domeniul asigurărilor reflectă o orientare clară spre digitalizare. Noile tehnologii informaționale se afirmă tot mai mult. La nivel global, 37,1% din consumatorii serviciilor de asigurare folosesc canalele digitale de acces la servicii cel puțin o dată în lună. Căile tradiționale de răspândire a serviciilor de asigurare cedează tot mai mult pozițiile în fața tehnologiilor digitale. Astfel, fiecare a 5-a poliță de asigurare din lume este cumpărată prin intermediul canalelor digitale. În Republica Moldova, odată cu apariția internetului mobil la prețuri accesibile, fiecare

Moldova au apărut canale online de distribuire a serviciilor de asigurare. Au fost lansate portaluri care permit calcularea, procurarea și achitarea polițelor de asigurare prin Internet.

Sistemul Informațional Automatizat de Stat permite stabilirea corectă și transparentă a primei de asigurare în funcție de factorii de risc individuali, în special prin sistemul bonus-malus, care are menirea de a acorda reduceri legale de prime pentru conducătorii auto disciplinați și a aplica majorări de prime pentru cei care au produs accidente rutiere din vina lor. Totodată, Sistemul Informațional permite schimbul de informații cu organele afacerilor interne în scopul exercitării funcției de control privind posesia asigurării RCA și Carte Verde. Digitalizarea procesului de emiteră a polițelor RCA permite contracararea fraudelor legate de încheierea contractelor de asigurare cu date anterioare producerii accidentelor rutiere.

La etapa actuală, piața de asigurări din Republica Moldova reprezintă un sector profitabil al pieței financiare nebankare, care indică ritmuri dinamice de creștere, dar care are și rezerve de dezvoltare. Totuși, piața asigurărilor este subdezvoltată comparativ cu potențialul existent și cu nivelul de dezvoltare în alte state, inclusiv cele vecine. Factorii care influențează negativ dezvoltarea pieței sunt veniturile modeste ale populației, nivelul redus al culturii asigurărilor în societate, deprinderea populației de a miza pe ajutorul statului în situații dificile, precum și diversificarea slabă a serviciilor de asigurare oferite pe piață. *(se repetă și în Concluzii)*

Pentru a atinge un nivel mai înalt de stabilitate și transparență a pieței asigurărilor, capabilă să protejeze interesele cetățenilor și ale agenților economici, precum și să devină o sursă importantă de investiții pentru dezvoltarea economică a țării, avem nevoie în continuare de reforme, de investiții importante, de implementarea tehnologiilor informaționale și de o competiție corectă în acest domeniu. În acest context, cele mai la îndemână soluții ar fi: aplicarea unor stimulente fiscale suplimentare cu scopul promovării asigurărilor benevole; revizuirea modelului actual de asigurări medicale, inclusiv pentru ca el să-și îndeplinească funcția de control al calității serviciilor medicale prestate; promovarea pachetelor de asigurare de viață cu posibilități de economisire, pentru a oferi o alternativă fondurilor de pensii, care nu funcționează în Republica Moldova; dezvoltarea serviciilor de vânzare prin Internet, care are toate șansele să devină unul dintre principalele mijloace de comercializare. *(se repetă și în Concluzii)*

persoană are posibilitatea să beneficieze de diferite tipuri de servicii direct de pe telefonul mobil în doar câteva secunde. Pe parcursul ultimilor ani, în Republica Moldova au apărut canale online de distribuire a serviciilor de asigurare. Au fost lansate portaluri care permit calcularea, procurarea și achitarea polițelor de asigurare prin Internet.....

Sistemul Informațional Automatizat de Stat permite stabilirea corectă și transparentă a primei de asigurare în funcție de factorii de risc individuali, în special prin sistemul bonus-malus, care are menirea de a acorda reduceri legale de prime pentru conducătorii auto disciplinați și a aplica majorări de prime pentru cei care au produs accidente rutiere din vina lor. Totodată, Sistemul Informațional permite schimbul de informații cu organele afacerilor interne în scopul exercitării funcției de control privind posesia asigurării RCA și Carte Verde. Digitalizarea procesului de emiteră a polițelor RCA permite contracararea fraudelor legate de încheierea contractelor de asigurare cu date anterioare producerii accidentelor rutiere.

La etapa actuală, piața de asigurări din Republica Moldova reprezintă un sector profitabil al pieței financiare nebankare, care indică ritmuri dinamice de creștere, dar care are și rezerve de dezvoltare. Totuși, piața asigurărilor este subdezvoltată comparativ cu potențialul existent și cu nivelul de dezvoltare în alte state, inclusiv cele vecine. Factorii care influențează negativ dezvoltarea pieței sunt veniturile modeste ale populației, nivelul redus al culturii asigurărilor în societate, deprinderea populației de a miza pe ajutorul statului în situații dificile, precum și diversificarea slabă a serviciilor de asigurare oferite pe piață.

Pentru a atinge un nivel mai înalt de stabilitate și transparență a pieței asigurărilor, capabilă să protejeze interesele cetățenilor și ale agenților economici, precum și să devină o sursă importantă de investiții pentru dezvoltarea economică a țării, avem nevoie în continuare de reforme, de investiții importante, de implementarea tehnologiilor informaționale și de o competiție corectă în acest domeniu. În acest context, cele mai la îndemână soluții ar fi: - aplicarea unor stimulente fiscale suplimentare cu scopul promovării asigurărilor benevole; - revizuirea modelului actual de asigurări medicale, inclusiv pentru ca el să-și îndeplinească funcția de control al calității serviciilor medicale prestate; - promovarea pachetelor de asigurare de viață cu posibilități de economisire, pentru a oferi o alternativă fondurilor de pensii, care nu funcționează în Republica Moldova; -

	dezvoltarea serviciilor de vânzare prin internet, care are toate șansele să devină unul dintre principalele mijloace de comercializare.
p.379 Notă: cuvânt în cuvânt fără indicarea sursei Concluzii: ..... Sectorul de asigurări din Republica Moldova se află de mai mulți ani în proces de dezvoltare, fiind determinată de evoluția social-economică a țării, bunăstarea populației și de tergiversarea unor reforme importante. Aplicarea noului cadru legal presupune o mai bună gestionare a riscurilor, dar și creșterea încrederii cetățenilor și investitorilor față de sectorul de asigurări prin implementarea unor practici de guvernanță corporativă.....	Dezbateri in Parlament pe proiectul de Lege pentru activitatea de asigurari si reasigurari. Ce schimbari se propun? Publicat: 18.11.2020 https://www.1asig.ro/Dezbateri-in-Parlament-pe-proiectul-de-Lege-pentru-activitatea-de-asigurari-si-reasigurari-Ce-schimbari-se-propun-articol-189-64871.htm Autor Bianca DRAGOI Sectorul de asigurari din Republica Moldova se afla de mai multi ani intr-o faza de dezvoltare, aceasta stare de lucruri fiind determinata atat de evolutia social-economica a tarii, bunastarea populatiei, cat si de tergiversarea unor reforme importante. Aplicarea noului cadru legal presupune o mai buna gestionare a riscurilor, dar si cresterea increderii cetatenilor si investitorilor fata de sectorul de asigurari prin implementarea unor practici de guvernanta corporativa.
p.379 Notă: cuvânt în cuvânt fără indicarea sursei Dintre problemele importante ce influențează dezvoltarea pieței de asigurări, pot fi menționate disparitățile regionale și dezvoltarea insuficientă a infrastructurii acesteia. Societățile de asigurări-lidere pe piață sunt concentrate în capitala țării. Tradițional, valorificarea pieței regionale se manifestă prin deschiderea de filiale și reprezentanțe. Întreținerea aparatului executiv al subdiviziunii, asigurarea acestuia cu comunicații și tehnică, fără de care astăzi este imposibilă organizarea activității societății de asigurări, plus chiria, sunt cheltuieli foarte costisitoare. În condițiile actuale de dezvoltare a economiei țării, situația privind pregătirea cadrelor calificate, recalificarea și instruirea continuă a acestora pentru piața de asigurări rămâne complicată. Numărul total al actuarilor licențiați pe piața de asigurări este de doar cinci persoane, plus încă vreo zece persoane licențiate în auditul activității de asigurări. Dezvoltarea activității de asigurări în Republica Moldova, spațiul ei economic și teritorial actual impun necesitatea pregătirii cadrelor calificate cu studii superioare.	Igor DOLGHI, PROBLEMELE ASIGURĂRII RISCURILOR ÎN AFACERI ȘI DIRECȚIILE PRINCIPALE DE DEZVOLTARE A PIETEI DE ASIGURĂRI DIN REPUBLICA MOLDOVA, Economica 3(85), 2013, p.19-26 p.21 Dintre problemele importante ce influențează dezvoltarea pieței de asigurări, pot fi menționate disparitățile regionale și dezvoltarea insuficientă a infrastructurii acesteia. Societățile de asigurări-lidere pe piață sunt concentrate în capitala țării. Tradițional, valorificarea pieței regionale se manifestă prin deschiderea de filiale și reprezentanțe. Întreținerea aparatului executiv al subdiviziunii, asigurarea acestuia cu comunicații și tehnică, fără de care astăzi este imposibilă organizarea activității societății de asigurări, plus chiria, sunt cheltuieli foarte costisitoare. p.22 În condițiile actuale de dezvoltare a economiei țării, situația privind pregătirea cadrelor calificate, recalificarea și instruirea continuă a acestora pentru piața de asigurări rămâne complicată. Numărul total al actuarilor licențiați pe piața de asigurări este de doar cinci persoane, plus încă vreo zece persoane licențiate în auditul activității de asigurări. Dezvoltarea activității de asigurări în Republica Moldova, spațiul ei economic și teritorial actual impun necesitatea pregătirii cadrelor calificate cu studii superioare.

Specialitatea „Finanțe și asigurări” există doar în cadrul facultăților de științe economice, deci studii separate în domeniul asigurărilor, deocamdată, nu se practică. Este vorba de pregătirea cadrelor calificate cu studii superioare speciale în domeniul asigurărilor.

Pentru soluționarea cu succes a problemei cu privire la pregătirea cadrelor calificate în domeniul asigurărilor, se prevede elaborarea unor programe de studiu ce vor include practicile țărilor cu infrastructură dezvoltată în industria asigurărilor. De asemenea, se planifică studierea programelor internaționale la maximum și utilizarea oportunităților oferite de instituțiile financiare internaționale pentru pregătirea și perfecționarea profesională a specialiștilor din sfera asigurărilor.

Referitor la structura societăților de asigurări, se planifică formarea unor servicii speciale de evaluare a riscurilor, determinarea tarifelor de asigurare, estimarea despăgubirilor de asigurare conform practicii internaționale.

Specialitatea „Finanțe și asigurări” există doar în cadrul facultăților de științe economice, deci studii separate în domeniul asigurărilor

Formarea unui sistem de pregătire a cadrelor performante în domeniul asigurărilor este una din problemele care necesită eforturi considerabile din partea organelor de stat, instituțiilor de învățământ superior, asigurătorilor și agenților de asigurări, cu utilizarea experiențelor performante din alte țări. Nu mai puțin importantă, vorbind de aspectele problematice ale pieței de asigurări interne, în opinia noastră, este gama slab dezvoltată a serviciilor de asigurări prestate de asigurători.

p.26

Pentru soluționarea cu succes a problemei cu privire la pregătirea cadrelor calificate în domeniul asigurărilor, se prevede elaborarea unor programe de studiu ce vor include practicile țărilor cu infrastructură dezvoltată în industria asigurărilor.....

Referitor la structura societăților de asigurări, se planifică formarea unor servicii speciale de evaluare a riscurilor, determinarea tarifelor de asigurare, estimarea despăgubirilor de asigurare conform practicii internaționale.